

ULVILAN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Johdanto

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan kunta voi antaa lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Määräykset voivat koskea toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia; erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai tärinän torjuntaa; toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella; sellaisten alueiden määrittelyä, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen no-roon; sellaisten alueiden ja vyöhykkeiden määrittelyä, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan; valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista; vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia.

Ympäristönsuojelumääräysten tarkoituksena on YSL 202 §:n mukaisesti paikalliset olosuhteet huomioiden ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja siten kuin ympäristönsuojelulaissa on säädetty.

1 LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Kunnan ympäristönsuojelumääräyksillä konkretisoidaan ympäristönsuojelulain tai sen nojalla annettuja säännöksiä.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n mukaan kunnanvaltuusto voi antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Määräykset eivät voi koskea ympäristöluvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa; 31 §:ssä tarkoitettua koeluonteista toimintaa; 120 §:ssä tarkoitettuja poikkeuksellisia tilanteita; 136 §:n 1 momentissa tarkoitettua pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevaa ilmoitusmenettelyä; puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa.

Ympäristönsuojelulain 22 §:n mukaan kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta anne-

tun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Viimeksi mainittu lain 5 §:n 1 momentin mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät hoitaa kunnan määräämä toimielin. Ulvilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta. Ympäristönsuojelulain 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää toimivaltaansa edelleen viranhaltijalle.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa pääosin koko kaupungin alueella. Lisäksi on annettu joitakin vain 4 §:ssä mainittuja erityisalueita koskevia määräyksiä. Ympäristönsuojelulaissa on lueteltu ne asiat, joista kunnallisia ympäristönsuojelumääräyksiä voidaan antaa ja ne toiminnot, joita määräykset eivät koske. Ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa on huolehdittu siitä, ettei ristiriitaisuuksia eri kunnallisten määräysten suhteen tule.

4 § Paikalliset olosuhteet

Pohjavesialueiden pilaantumisriskin vuoksi annetaan määräyksiä vesistöjen ja pohjaveden suojelusta sekä jätteistä ja kemikaaleista tärkeillä pohjavesialueilla. Pohjavesialueita koskevat kartat ovat määräysten liitteenä.

Rantavyöhykkeille on annettu erityismääräyksiä jätevesien käsittelystä vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ulvilassa loma-asuntokeskittymät sijaitsevat suurimpien järvien (Joutsijärvi, Palusjärvi, Tuurujärvi ja Pyhäjärvi) rannoilla. Tuurujärvi on myös Porin Veden pääasiallinen raakaveden lähde.

2 LUKU

VESISTÖJEN JA POHJAVEDEN SUOJELU

Talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla säädetään ympäristönsuojelulain 16 luvussa. Talousjätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista esimerkiksi maahan tai ojaan. Lain mukaan kiinteistöllä tulee olla talousjätevesien käsittelyä varten käyttökohteeseensa soveltuva jätevesien käsittelyjärjestelmä. Ympäristönsuojelulain 155 § 2 momentin mukaan muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamatta maahan silloin, kun niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

5 § Talousjätevesien käsittely viemäriverkostojen ulkopuolella

Talousjätevedellä tarkoitetaan asuntojen, toimistojen, liikerakennusten ja laitosten vesikäymälöistä, keittiöistä, pesutiloista ja niitä vastaavista tiloista ja laitteista peräisin olevaa jätevettä sekä ominaisuuksiltaan ja koostumukseltaan vastaavaa karjatilojen maitohuoneista tai muusta elinkeinotoiminnasta peräisin olevaa jätevettä.

Momentin 1 määräys on tarpeen valvontaa varten. Valvonta edellyttää huoltotoimenpiteiden kirjaamista ja kirjanpidon säilyttämistä.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukainen selvilläolovelvollisuus koskee kaikkia ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia toiminnanharjoittajia. Lisäksi saman lain 175 § 1 momentin kohdan 3 mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toiminnanharjoittajan riittävissä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aiheuttaa epäillä sen aiheuttavan lain vastaista ympäristön pilaantumista. Ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n 2 momentissa mainittu vaatimus perustuu em. lainkohtiin.

Jätevesien käsittelyjärjestelmän, kuivakäymälän sekä puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittamista koskevat vähimmäissuojaetäisyydet on annettu suosituksina. Suositukset mahdollistavat kiinteistökohtaisten olosuhteiden huomioon ottamisen ja sen, että suunnitelmissa voidaan perustellusti poiketa ohjeellisista suojaetäisyyksistä.

Suosittelut vähimmäissuojaetäisyydet perustuvat yleisesti käytössä oleviin metrimääriin. Etäisyysuositukset ovat ensisijaisesti vesiensuojelullisia sekä terveysuojelullisia ja toisaalta niillä voidaan ehkäistä muuta ympäristönsuojelulain 5 § 1 momentissa määriteltyä pilaantumista, kuten esimerkiksi mahdollisia hajuhaittoja.

6 § Talousjätevesien johtaminen pohjavesialueilla

Toiminta, josta aiheutuu pohjaveden pilaantumisen vaaraa, on ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaisen pohjaveden pilaamiskiellon vastaista. Pohjaveden pilaamiskiellon vuoksi talousjätevesien käsittelylle pohjavesialueella on annettu pykälän 1 momentissa muita alueita tiukemmat määräykset.

Momentin 2 mukaan ympäristölautakunta voi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksen 1 momentissa mainittuihin käsittelyvaatimuksiin, jos jätevesien käsittely muodostuu teknisestä ja/tai muusta erityisestä syystä kohtuuttomaksi kiinteistön haltijalle tai omistajalle. Mahdolliset poikkeushakemukset käsitellään aina tapauskohtaisesti ja kohtuuttomuuden arvioinnissa otetaan huomioon mm. kiinteistön sijainti sekä syntyvien talousjätevesien määrä ja laatu.

7 § Talousjätevesien johtaminen rantavyöhykkeillä

Rannoilla on pääosin vapaa-ajan asuntoja, joilla jätevesien syntyminen on usein epäsäännöllistä. Jätevesien epäsäännöllinen määrä ja laatu voivat vaikuttaa jätevesien käsittelyjärjestelmän toimintaan. Näin ollen talousjätevedet on syytä imeyttää ja johtaa vähimmäisetäisyyksiä noudattaen.

Lisäksi vesistöjen pilaantumista ehkäisevissä määräyksissä on tarpeen säädellä jätevesien käsittelyjärjestelmän ja kuivakäymälän sijaintia suhteessa normaalivedenpinnan korkeuteen. Järjestelmät tulee sijoittaa siten, että veden tulvakorkeudenkin aikana ne toimivat normaalisti, ja että tulvavesien kulkeutuminen niihin estyy.

8 §

Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu ja huolto

Laajamittaisessa pesutoiminnassa syntyy huomattavia määriä pesuvesiä, jotka sisältävät pesuaineita sekä pesussa liuenneita muita haitallisia aineita, jotka aiheuttavat ympäristön pilaantumisen vaaraa. Viemäriverkoston ja jätevesien käsittelyjärjestelmän toiminnan kannalta on tarpeen, että jätevedet esikäsitellään ennen viemäriin johtamista öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa.

Momentin 2 määräyksellä voidaan estää ajoneuvojen, veneiden ja muiden laitteiden pesussa liukenevien haitallisten aineiden, kuten öljyn tai liuottimien pääsy vesistöihin, maaperään tai pohjaveteen.

Momentin 3 määräys on tarpeen pohjavesialueen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Pohjavesialueella pesussa käytettävät pesuaineet aiheuttavat pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

9 §

Lannoitteiden käyttö pohjavesialueella

Toiminta, josta aiheutuu pohjaveden pilaantumisen vaaraa, on ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaisen pohjaveden pilaamiskiellon vastaista. Pilaamiskiellon mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa käsitellä siten, että pohjaveden laatu voi muuttua terveydelle haitalliseksi. Ulvilan kaupungin pohjavesien suojelusuunnitelman mukaan Ulvilan pohjavesialueiden suurimmat pohjavesiriskit aiheutuvat maataloudesta, asutuksesta ja liikenteestä. Lisäksi kaikilla Ulvilassa sijaitsevilla pohjavesialueilla on talousvesikäytössä olevat vedenottamot, lukuun ottamatta Kirkonkylän vedenottamo. Näin ollen lietelannan, virtsan, puristenesteiden, pesuvesien tai jätevesilietteiden levittäminen pohjavesialueelle on perusteltua kieltää pohjaveden mikrobiologisen laadun turvaamiseksi ja pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Määräyksestä voi hakea poikkeusta, mikäli maaperätutkimukset tai riittävät tiedot pohjavesialueista osoittavat, ettei käytöstä aiheudu pohjaveden laadulle riskiä. Maaperätutkimusten tekemisestä vastaa toiminnanharjoittaja.

10 §

Maalämmön hyödyntäminen

Lämmönkeruunesteinä käytettävän aineen mahdolliset vuodot voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Pohjavesialueella maalämpöjärjestelmien rakentaminen aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttaa sekä energiakaivojen poraaminen että mahdolliset lämmönkeruunesteen vuodot.

3 LUKU

MELUN TORJUNTA

Melu on yksi yleisimpiä ja merkittävimpiä elinympäristön laatua ja viihtyisyyttä heikentäviä tekijöitä. Melu on ääntä, jonka ihminen kokee epämiellyttävänä tai häiritsevänä tai joka on muulla tavoin ihmisen terveydelle vahingollista taikka hänen muulle hyvinvoinnilleen haitallista. Melu vaikuttaa monella tavalla kielteisesti ihmisen terveyteen ja hyvinvointiin. Melu voi häiritä tai vaikeuttaa työskentelyä, lepoa ja nukkumista. Meluilmoitusten käsittelyn yhteydessä annetaan määräyksiä mm. meluntorjuntatoimista, toiminnan alkamis- ja lopettamisajankohdista, melutasoista sekä tiedottamisesta.

- 11 § Tiedottaminen erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavasta toiminnasta**
Asutuksen, palvelujen tai herkkien kohteiden läheisyydessä olevista toimista on perusteltua määrätä tiedottamaan, jotta haitankärsijöillä on mahdollisuus ennalta varautua meluhaittaa aiheuttaviin toimintoihin ja tarvittaessa neuvotella toiminnanharjoittajan kanssa esimerkiksi meluntorjuntatoimenpiteistä tai hiljaisista ajoista.
- 12 § Toiminnot, joihin ei sovelleta ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaista ilmoitusmenettelyä**
YSL 118 §:n 3 momentin mukaisesti kunta voi antaa ympäristönsuojelumääräyksen toiminnoista, joista ei tarvitse tehdä pykälän mukaista meluilmoitusta. Ulvilan kaupungissa määräyksessä kuvatuista toiminnoista ei ole tarpeen tehdä meluilmoitusta, sillä kyseisten toimintojen sijoituksessa päiväsaikaan ja arkipäiviin ei toiminnasta katsota aiheutuvan merkittävää meluhaittaa.
- 13 § Erityisen häiritsevää melua aiheuttavat tilapäiset huolto- ja rakennustyöt**
Määräys on perusteltu meluhaitan torjumisen vuoksi. Määräyksellä ohjataan työt tehtäväksi pääsääntöisesti päiväaikaan, jolloin kunnossapidossa ja muissa töissä käytettävien koneiden ja laitteiden melua ei katsota erityisen häiritseväksi.
- 14 § Yleisötilaisuudet ja äänentoistolaitteiden käyttö**
Äänentoistolaitteita koskevilla määräyksillä ehkäistään melusta aiheutuvaa haittaa taa- jaan asutuilla alueilla ja melulle herkiksi määriteltyjen kohteiden läheisyydessä.

4 LUKU

JÄTTEET JA KEMIKAALIT

- 15 § Jätteiden ja kemikaalien käsittely**
Määräyksen 2 momentti koskee ympäristölle vaarallisten kemikaalien ja nestemäisten vaarallisten jätteiden varastointia. Vaarallisten jätteiden varastoinnista ja merkitsemisestä säädetään yleisesti valtioneuvoston asetuksessa jätteistä (179/2012). Kemikaalien huolimattomasta varastoinnista aiheutuu merkittävä maaperän ja pohjaveden pilaantumisriski.

16 §**Eräiden jätteen pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa**

Määräys on tarpeen, sillä MARA-asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävä pienimuotoinen jätteen hyödyntäminen voi aiheuttaa roskaantumista ja maaperän ja ympäristön pilaantumisen vaaraa. Myös jätteen maaperään sijoittamisen edellytykset on tarpeen esittää ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Määräys ilmoituksen tekemisestä ennen hankkeeseen ryhtymistä on perusteltua, jotta kohteiden ja toiminnan valvonta on mahdollista. Viranomaisen voi myös ilmoituksen saatuaan hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti (HL 8 §) tarvittaessa ohjeistaa hankkeeseen ryhtyvää hakemaan toiminnalle ympäristölupaa tai tekemään MARA-asetuksen mukaisen ilmoituksen valtion valvontaviranomaiselle.

17 §**Rakennusten polttaminen**

Rakennusten polttamista ei käsitellä muussa kunnallisessa sääntelyssä eivätkä kokonaiset rakennukset jätesääntelyn mukaisesti ole jätettä, joten määräys on tarpeen, jotta voidaan paikallisesti ehkäistä rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla. Polttamisessa vapautuu runsaasti savukaasuja sekä erilaisia myrkyllisiä yhdisteitä.

Poikkeuksen myöntämisellä voidaan tarvittaessa mahdollistaa esimerkiksi pelastusviranomaisen tai vapaapalokunnan harjoitustoiminta. Asian johdosta tehtävässä päätöksessä voidaan antaa määräyksiä esimerkiksi sammutusvesien johtamisesta ja käsittelystä, etukäteen tehtävistä toimenpiteistä, kuten myrkyllisten tai palamattomien materiaalien poistoista tai muista ympäristönsuojelullisesti tärkeistä asioista tai rajoituksista.

18 §**Öljysäiliöiden sijoittaminen**

Vaarallisten kemikaalien säilyttämistä ja varastointia koskevilla määräyksillä ehkäistään maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen vaaraa. Kemikaalien sijoittaminen suoja-altaaseen, josta vuotojen havaitseminen ja poistaminen on mahdollista, on tärkeää maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Vähäisetkin kemikaalivuodot voivat aiheuttaa merkittävää ympäristön pilaantumista.

19 §**Käytöstä poistettavan öljysäiliön käsittely**

Maanalaisten öljysäiliöiden poistaminen on perusteltua, jotta maaperään ei jää sellaisia säiliöitä, joista voi aiheutua maaperän tai ympäristön pilaantumista. Poikkeus voidaan myöntää, mikäli säiliön maaperään jättämisestä ei aiheudu maaperän pilaantumisen riskiä, säiliön poistaminen on kiinteistön omistajalle taloudellisesti kohtuutonta tai säiliön poistaminen vaarantaa esimerkiksi maaperän kantavuuden suhteessa rakennuksiin.

20 § Murskaamon sijoittaminen

Murskaamon toiminnoissa käytetään kalustoa, johon liittyy riski öljy- ja polttoainevuotoihin. Murskaamon sijoittaminen pohjavesialueelle on kielletty pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi.

5 LUKU

PÖLYN TORJUNTA

Ilmassa leijuva pöly lisää astmaoireita, karkeajakoinen pöly ärsyttää silmiä, ja pienet hengitettävät hiukkaset pääsevät keuhkorakkuloihin saakka. Allergisille ja astmaa sairastaville hiukkaset ovat erityisen kiusallisia. Pölyä aiheuttavat muun muassa liikenne sekä erilaiset huolto- ja kunnossapitotyöt. Yksi pölyn aiheuttaja on hiekoitushiekka, jonka kerääminen talteen talven jälkeen on tärkeää.

21 § Kulkuväylien ja pihojen kunnossapito- ja puhtaanapitotyöt

Pölyntorjunta on tärkeää hyvän ilmanlaadun turvaamiseksi etenkin kaupunki- ja taajama-alueilla. Määräys on tarpeen, jotta voidaan rajoittaa päästöjä ilmaan etenkin keväisin, jolloin ilmanlaatu on usein huono katualueiden voimakkaan pölyämisen vuoksi.

Kulkuväyliltä ja muilta alueilta poistettu hiekoitushiekka on jätettä, ja se tulee toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn. Lisäksi viemäriverkostoon huuhdeltu hiekoitushiekka saattaa aiheuttaa viemärin tukkeutumista.

22 § Rakennusten huolto- ja kunnostustoimenpiteet ja purkutytöt

Suoritettaessa erilaisia kunnostus-, huolto-, rakennus- tai purkutöitä voi ympäristöön päästä ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavaa ja terveydelle ja viihtyvyydelle haitallisia päästöjä. Määräys näiden päästöjen rajoittamiseksi on tarpeen etenkin taajaan rakennetuilla alueilla terveyden ja omaisuuden suojelun vuoksi.

6 LUKU

MUUT MÄÄRÄYKSET

23 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Poikkeamiselle on oltava erityinen syy. Määräyksestä poikkeaminen ei saa aiheuttaa ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eikä vaarantaa ympäristönsuojelumääräysten tavoitteiden toteutumista. Poikkeaminen käsitellään hallintolain (434/2003) mukaisesti. Ympäristönsuojeluviranomaisen tekemään päätökseen haetaan muutosta siten, kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään muutoksenhausta.

24 § Seuraamukset ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta tai laiminlyönnistä

Määräyksen tarkoituksena on selvittää ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen seuraamuksia viittauksella ympäristönsuojelulain asianomaisiin säännöksiin.

7 LUKU

VOIMAANTULO JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

25 § Määräysten voimaantulo

Päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta.

26 § Siirtymäsäännös

Siirtymäsäännöksellä vältetään kohtuuttomia tilanteita olemassa olevien järjestelmien osalta. Ympäristönsuojeluviranomainen voi säännöksestä riippumatta tarvittaessa velvoittaa kiinteistön uusimaan jätevesijärjestelmänsä, mikäli siitä aiheutuu ympäristön pilaantumista.